

Scenarij poučavanja

OBRAZAC ZA PISANU PRIPREMU

PREDMET/-I: **Biologija i Latinski jezik**

NASTAVNIK/CA: Josipa Caktaš,
Silvija Sinovčić

RAZRED: 1. razred

TEMA (NASLOV): **Biologija- 11. sat Sistematiziranje tematskih cjelina:** Biologija – znanost o životu; Obilježja živog svijeta i klasifikacija organizama

VRUEME I TRAJANJE

REALIZACIJE:

(mjesec listopad); **jedan sat**, dvosat, tjedan, mjesec, više mjeseci)

CILJ PROJEKTA: Osmisliti aktivnost povezivanja predmeta Biologije i Latinskog jezika kroz upoznavanje naziva biljaka i životinja (binarna nomenklatura na latinskom jeziku).

ODGOJNO-OBRAZOVNI ISHODI:

Biologija: D.1.1. PRIMJENJUJE OSNOVNA NAČELA I METODOLOGIJU ZNANSTVENOGA ISTRAŽIVANJA TE OPISUJE RAZVOJ ZNANSTVENE MISLI TJEKOM POVIJESTI

Latinski jezik: SŠ (2) LI
B.1.1. Prepoznaje, razlikuje i

OPIS (REALIZACIJA):

Motivacijski dio:

1. Koliko stranih jezika učite
2. Koje jezike zovemo „živim“ i mrtvim“ jezicima?
3. Imenuj službeni jezik u znanosti?
4. Nabroji zanimanja koja uključuju korištenje latinskih riječi, izraza, pojmova i sl.?

Nastavna aktivnost:

(IR) Zadatak: objasni ulogu sistematike i binarne nomenklature slijedom proučavanja teksta i rješavanja prva tri interaktivna zadatka putem poveznice: <https://edutorij-admin-api.carnet.hr/storage/extracted/55f6e1c5-1913-4747-bb52-e1c64c968b95/biologija-2/m01/j02/index.html>

(GR) Zadatak: 5 grupa

-svaka grupa ima popis po 5 latinskih izreka, a zatim ih putem interneta učenici prevode na Hrvatski jezik; Nakon prevođenja uočavaju i **podcrtavaju** latinske nazive koji su povezani s Biologijom:

VULPES PILUM MUTAT, NON MORES - Lisicadlaku mijenja, čud nikada

SUB **ROSA** – Pod ružom (U povjerenju!)

ALMA MATER -Majka hraniteljica

PISCEM NATARE DOCES – Učiš ribu plivati

LUPUS IN FABULA -Mi o vuku, vuk na vrata

CLAUDE OS, APERI **OCULOS!** -Zatvori usta, otvori oči!

CAVE **CANEM** -Pazi se psa

GUTTA CAVAT **LAPIDEM** NON VI, SED SAEPE CADENDO - Kap buši kamen, ne snagom, već čestim kapanjem

HOMO HOMINI **LUPUS** EST - čovjek je čovjeku vuk

MANUS **MANUM** LAVAT. - Ruka ruku mi je

MEDICUS CURAT, **NATURA** SANAT - Liječnik liječi, priroda ozdravlja

MENS SANA IN **CORPORE** SANO - U zdravom tijelu, zdrav duh im ništa iznad bogova

NOMEN EST OMEN - Ime je znak

OMNE **ANIMAL** SE IPSUM DILIGIT - Svako živo biće voli sebe

PATER **FAMILIAS** - Otac obitelji

QUALIS REX, TALIS GREX. - Kakav pastir, takvo stado

CORNIX CORNICI **OCULOS** NON EFFODIET. – Vrana vrani očiju ne vadi

CYGNUS CANTUS – Labuđi pjev (tj. posljednje djelo nekog umjetnika)

MALA **HERBA** CITO CRESCI. – Korov brzo raste

MALUM DISCORDIAE – Jabuka razdora

PER ASPERA AD **ASTRA** – Preko trnja do zvijezda

analizira odnose riječi u rečenicama.

SŠ (2) LJ B.1.2. Razumije i objašnjava prilagođeni latinski tekst

OČEKIVANJA

MEĐUPREDMETNIH TEMA:

Osobni i socijalni razvoj

B 4.2. Suradnički uči i radi u timu

KORELACIJA:

Biologija i Latinski jezik

NASTAVNE METODE:

I-izlaganje, R-razgovor, T-rad na tekstu i pisanje

OBLIK RADA:

I-individualno, P-rad u paru, G-grupni rad, F-frontalno

DOMINANTNA AKTIVNOST UČENIKA:

Istraživanje i zaključivanje

RAZRADA UČENIČKIH

AKTIVNOSTI (prema OI):

Navedeno u kategoriji

„Opis/aktivnosti →

VREDNOVANJE (ANALIZA I PRIKAZ REZULTATA):

Formativno za nastavni rad (bilješka u e-dnevniku); izlazna kartica „Što sam naučila danas? Što je naučio razredni kolega?

PRILAGODBA ZA UČENIKE S POTEŠKOĆAMA:

UNA **HIRUNDO** NON FACIT VER – Jedna lasta ne čini proljeće
AQUILAE NON CAPIT **MUSCAS** – Orao ne hvata muhe (tj. veliki čovjek ne bavi se malim stvarima)
ASINUS ASINUM FRICA. – Magarac magarca češe
CORNU GOVIAE- Rog izobilja

(IR)

-u Banku riječi učenici upisuju **podcrtane ključne riječi** koje spominju u nastavi biologije (živa i neživa priroda);

(GR)

-iz omotnice koriste pripremljene plastificirane fotografije (slike crveno naznačenih riječi) i usporede slike s podcrtanim riječima;

-učenici u grupi osmišljavaju kriterije za pojmovni organizator (pr. biljka, životinja, dio tijela, neživa priroda...);

(IR)

-učenici pišu pojmove grupe na samoljepljive listiće

(FR)

Ispunjavanje razrednog grafičkog organizatora na ploči (pojmovi svih 5 grupa):

Predstavnik svake grupe na samoljepljivim listićima prenosi pojmove na grafički organizator razreda (na ploči), a cijeli razred nadopisuje u osobne bilješke (organizator) pojmove drugih grupa.

(IR)

Individualni zadatak: uz svaku sliku na nastavnom listiću za pronađene pojmove iz kategorije biljaka i životinja učenik određuje hrvatske i latinske nazive vrste (na poledini plastificiranih slika je QR kod preko kojega učenici imaju uvid u sistematiku pojedine jedinke);

Na poveznici

<https://quizlet.com/361000322/flashcards?funnelUUID=a15f74ed-a354-4893-97ec-aae85a1d59c8> učenici individualno rješavaju prvih deset kartica latinskih naziva u biologiji.

Ispunjavanje izlazne kartice

PRILOG: Priprema materijala za nastavni rad

Prilog 1. Kopirati i plastificirati za grupni rad (5 grupa)

VULPES PILUM MUTAT, NON MORES

SUB ROSA

ALMA MATER

PISCEM NATARE DOCES

LUPUS IN FABULA

CLAUDE OS, APERI OCULOS!

CAVE CANEM

GUTTA CAVAT LAPIDEM NON VI, SED SAEPE CADENDO

HOMO HOMINI LUPUS EST

MANUS MANUM LAVAT

MEDICUS CURAT, NATURA SANAT

MENS SANA IN CORPORE SANO

NOMEN EST OMEN

OMNE ANIMAL SE IPSUM DILIGIT

PATER FAMILIAS

QUALIS REX, TALIS GREX

CORNIX CORNICI OCULOS NON EFFODIET

CYGNI CANTUS

MALA HERBA CITO CRESCI

MALUM DISCORDIAE

PER ASPERA AD ASTRA

UNA HIRUNDO NON FACIT VER

AQUILAE NON CAPIT MUSCAS

ASINUS ASINUM FRICA

CORNU COVIAE

NASTAVNI LISTIĆ ZA UČENIKE: Prevedi izreke

1. VULPES PILUM MUTAT, NON MORES;_____
2. SUB ROSA;_____
3. ALMA MATER;_____
4. PISCEM NATARE DOCES;_____
5. LUPUS IN FABULA;_____
6. CLAUDE OS, APERI OCULOS! _____
7. CAVE CANEM;_____
8. GUTTA CAVAT LAPIDEM NON VI, SED SAEPE CADENDO _____
9. HOMO HOMINI LUPUS EST;_____
- 10.MANUS MANUM LAVAT;_____
- 11.MEDICUS CURAT, NATURA SANAT;_____
- 12.MENS SANA IN CORPORE SANO;_____
- 13.NOMEN EST OMEN;_____
- 14.OMNE ANIMAL SE IPSUM DILIGIT;_____
- 15.PATER FAMILIAS;_____
- 16.QUALIS REX, TALIS GREX;_____
- 17.CORNIX CORNICI OCULOS NON EFFODIET;_____
- 18.CYGNI CANTUS;_____
- 19.MALA HERBA CITO CRESCI;_____
- 20.MALUM DISCORDIAE;_____
- 21.PER ASPERA AD ASTRA;_____
- 22.UNA HIRUNDO NON FACIT VER;_____
- 23.AQUILAE NON CAPIT MUSCAS;_____
- 24.ASINUS ASINUM FRICA;_____
- 25.CORNU COVIAE;_____

2. Podcrtaj riječi povezane s pojmovima u biologiji te ih svrstaj u banci riječi prema kriterijima:

ZIVA PRIRODA:	
NEZIVA PRIRODA:	

Prilog 2. slike za plastificiranje
GRUPA 1.

Crvena lisica

Status zaštite

Izumro

Ugrožen

Smanjen rizik

EX

EW

CR

EN

VU

cd

nt

lc

Status zaštite: Smanjeni rizik

Ruža

Status zaštite

Izumro

Ugrožen

Smanjen rizik

EX

EW

CR

EN

VU

cd

nt

lc

Status zaštite: Smanjeni rizik

Komarča (latinski Sparus aurata),

Sivi vuk

Status zaštite

Izumro

Ugrožen

Smanjen rizik

EX

EW

CR

EN

VU

cd

nt

lc

Status zaštite: Smanjeni rizik

GRUPA 2.

Domaći pas

Dalmatinski psi

Status zaštite

sigurni, odomaćeni

Sivi vuk

Status zaštite

Izumro

Ugrožen

Smanjen rizik

EX

EW

CR

EN

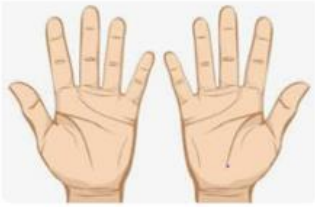
VU

cd

nt

lc

Status zaštite: Smanjeni rizik

GRUPA 3.

GRUPA 4.

GRUPA 5

